

Volg je hart!

Pleidooi voor meer plezier in je werk en je leven

TEKST: ANNELIES ROOVERS

BEELD: HENDRIK DE SCHRIJVER

René Koop

'What makes you tick?' Wat maakt dat je elke morgen je bed uitkomt en naar je werk gaat? Is dat om dat schamele paar centen bij elkaar te schrapen of is er iets anders wat je motiveert? Na een gesprek met Ludo Daems en Geert-Jan van der Sangen beseft je dat het ideale antwoord zou moeten zijn: omdat je tussen 9 en 5 de kans hebt te werken aan de verwezenlijking van je eigen idealen. Een gesprek over plezier op de werkvloer.

De klok aan de muur staat op 9.40 uur. En daar blijft hij de komende twee uur op staan. Toch is het bij de start van het gesprek al ver voorbij lunchtijd. Nog voor de eerste vraag stelt gastheer Ludo Daems blijmoedig voor een pilsje open te trekken. En dat, terwijl het borreluur nog ver weg is. Maar 'tijd bestaat niet', luidt Daems' boude stelling. Is het tijd voor een pintje? Tijd om te werken? Tijd om niets te doen? Het is Daems om het even. "Als je met passie in het leven staat en plezier hebt in wat je doet, is tijd totaal niet relevant."

Van der Sangen is ondernemer op het gebied van arbeid, reïntegratie, gezondheid en preventie. Hij is auteur van het boek 'Wat beweegt mensen?', waarin hij stelt dat de persoonlijke doelen van mensen meer en meer in evenwicht zullen komen met de doelen van organisaties. Ook is hij de bedenker van begrippen als personal vitality en corporate vitality. Die zijn wat hem betreft onlosmakelijk met elkaar verbonden en draaien om betrokkenheid, passie en plezier bij mens en organisatie.

Ludo Daems: 'In veel bedrijven staan de mensen nog als kostenpost op de balans, terwijl je juist in ze moet investeren.'

Even voorstellen

Ludo Daems is 'creatief ondernemer' en directeur/eigenaar van het Belgische PKZ. Een gecertificeerd opleidingsinstituut op het gebied van Human Resources. De afkorting staat voor 'Persoonlijke KwaliteitsZorg', een begrip waarvan hij al vijftien jaar een vurig pleitbezorger is. "In veel bedrijven staan de mensen als kostenpost op de balans. Terwijl investeren in persoonlijke groei niet alleen de mensen maar ook de bedrijven ten goede komt."

Ludo Daems is op herhaling in Movemens. In november 2009 legde Movemens zijn bezoek vast aan een zojuist geopend paramedisch centrum in Breda. Er volgde een interessant gesprek tussen Daems en de vier partners van het centrum over de rol van passie en gedrevenheid bij het realiseren van een droom. Deze keer gaat Daems in gesprek met zijn Nederlandse collega Geert-Jan van der Sangen. Bij het schrijven van zijn boek 'Passie is wie je bent – een handleiding voor persoonlijke groei' heeft hij zich onder andere door zijn visie laten inspireren.

Het gesprek tussen beide heren, die veel ideeën delen en elkaar wederzijds inspireren, is zeer geanimeerd. Beiden hebben weinig aanmoediging nodig om hun stokpaardjes te berijden. En bijna terloops vermorzelen ze een aantal in HR-land nog stevig gevestigde overtuigingen. Zo beweert Ludo Daems niet alleen dat tijd niet bestaat, maar ook dat organisaties niet bestaan. En stelt Geert-Jan van der Sangen dat mensen niet te managen zijn. Een leuk interview dus!

Passie is wat je beweegt

Goed, we gaan het dus hebben over werkplezier. En over de stelling dat passie je motivatie zou moeten zijn in leven en werk. Maar wat is passie precies? Ludo Daems doet de aftrap. "Ik doel met passie niet op hobby's of liefhebberijen. Zelfs niet op seks. Het is de kracht die in elk van ons leeft, de energie waarmee we worden geboren. In de loop van ons leven moeten we ons afvragen hoe we die energie het beste willen aanwenden. Stel jezelf daarvoor de vraag: waar word ik blij van?"

Wat inspireert mij? Elk van ons heeft meer talent dan we zelf geloven. Dat wordt maar al te vaak ingedamd door conventies, opvoeding – noem maar op. Mijn boodschap luidt: breek daar eens uit! Als je dat doet uit de goedheid van je hart, kun je niks fout doen."

Geert-Jan: "Passie heeft te maken met dingen doen vanuit je hart. Als je passie ervaart in je werk, maakt het ook niet zoveel uit hoelang je werkt. Dan valt het hele onderscheid tussen werken en leven weg. Vergeet niet dat het begrip 'werken' een uitvinding is van de laatste honderd jaar, van na de Industriële Revolutie. Daarvoor waren leven en werken één."

Ludo: "Ik gaf laatst een lezing voor glastuinders in het Westland, georganiseerd door de Rabobank. Centrale vraag was: wanneer heb ik genoeg geld verdiend om te stoppen met werken? Maar uit de discussie bleek dat niemand in de zaal zijn geld verdiende met werken, maar met iets wat hij graag deed. Daarmee werd de hele vraag

Geert-Jan van der Sangen

De spagaat van de fysiotherapeut

Hoe zit het met het werkplezier van de fysiotherapeut? Volgens Geert-Jan van der Sangen zitten fysiotherapeuten vaak in een lastige spagaat. Enerzijds worden zij gedreven door de wens om hun patiënten te helpen, anderzijds worden zij gestuurd door de eisen die de verzekeraars aan hen stellen. "Dat kan hun werkplezier behoorlijk onder druk zetten. Het zijn twee doelen die niet gemakkelijk te verenigen zijn. Maar het zou wel mooi zijn. Bijvoorbeeld door af te spreken dat fysiotherapeuten besparingen opnieuw mogen investeren in hun bedrijf, of door fysiotherapeuten die spaarzaam omgaan met hun budget het volgend jaar te belonen met meer. Door de twee belangen op deze manier met elkaar te koppelen ontstaat een verhaal dat klopt. Wat mij betreft worden er veel meer initiatieven in deze richting genomen."

Ludo: "En verder is het de uitdaging om je niet te laten neerdrukken door de regels, de bureaucratie en de administratie. Als je elke dag de beleving hebt dat je iemand hebt behandeld die speciaal door jou geholpen wil worden, dan geeft dat zoveel vreugde en dynamiek – daar kan niets tegenop. Focus je vooral op de leuke dingen in je werk en je leven. En maak te vervelende dingen niet groter dan ze zijn."

Geert-Jan van der Sangen: 'Een sterk leider is iemand die inspireert en motiveert.'

irrelevant. Want iets wat je graag doet, daar wil je toch niet mee stoppen?"

Geert-Jan: "Kijk naar de politie en de zorg. Daar werken mensen met hun hart, met toewijding aan wat zij belangrijk vinden. Voor het geld hoeven ze het in elk geval niet te doen."

Mensen zijn niet te managen

Hoe kan het dat toch zoveel mensen dingen doen, die niet in lijn zijn met wat ze ten diepste willen? We kennen allemaal de voorbeelden van mensen die in het weekend vol overgave de kantine van de voetbalclub runnen en zich op maandagochtend met frisse tegenzin naar het werk slepen.

Geert-Jan: "Eeuwig zonde. Als ik het in mijn eigen werkomgeving zie, trek ik me dat aan: ik heb deze mensen blijkbaar niet genoeg geïnspireerd. Maar ik spreek ze er ook op aan. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid om zelf iets van het leven te maken. Natuurlijk kunnen factoren op het werk een rol spelen. Want waarom staan

mensen met zoveel plezier in de voetbalkantine? Omdat ze er waardering krijgen, zich er de koning kunnen voelen. Dat zie je te weinig op de werkvloer. Mensen bestaan uit een hoofd, een hart, een lichaam en een ziel. Veel bedrijven blijven te gefocust op het hoofd en het lichaam. Op structuren en processen. Maar het hart en de ziel worden veronachtzaamd."

Geert-Jan onderbouwt zijn stelling met een voorbeeld uit de thuiszorg. "In Nederland is de thuiszorg helemaal kapot georganiseerd. Ten onder gegaan aan organisatie modellen en managementschema's. En dat, terwijl het mijn diepste overtuiging is dat mensen niet te managen, te besturen of te beheersen zijn. Sterker nog: het management is een van de grootste verzuimzaken! Inmiddels schieten in Nederland de teams van Buurtzorg als paddestoelen uit de grond. Zij bieden een welkom alternatief voor de oude thuiszorgorganisatie. Het zijn teams van zelfstan-

dig opererende wijkverpleegkundigen. Alleen de software en andere faciliteiten worden centraal geregeld. Maar verder bepalen de professionals zelf hoe zij hun werk doen. En dat werkt. Met een overhead van nog geen tien procent – tegen het viervoudige in de oude structuur. Al meer dan vierduizend mensen hebben zich als zelfstandige bij Buurtzorg aangesloten."

Ludo: "Voor mij bewijst dit dat organisaties in wezen niet bestaan. Het zijn de mensen die de sfeer, de zingeving en het vertrouwen bepalen."

Geert-Jan: "Ik ga niet zo ver om te zeggen dat organisaties niet bestaan. Organisaties worden gevormd door mensen. Mensen zijn de organisatie. En die willen graag horen bij een organisatie die ergens voor staat en die strookt met wat zij zelf belangrijk vinden in het leven."

Het stipje aan de horizon

In organisaties 'nieuwe stijl' is het dus niet zozeer de structuur (de regels, de procedures, het organi-

satieschema) die mensen bindt, maar vooral een aansprekende visie en een sterke leider.

Geert-Jan: "Een sterke leider is iemand die inspireert en motiveert. Die mensen een stipje aan de horizon wijst, waarop zij zich kunnen oriënteren. Die een groot verhaal vertelt, dat integer en geloofwaardig is, en dat mensen bindt. Franciscus van Assisi, Jezus en Buddha hadden zo'n verhaal. In bedrijven werkt het niet anders. In een sterk geseculariseerde samenleving zoeken mensen naar zingeving in hun werk. Ferrari is zo'n bedrijf waar mensen die zingeving vinden. Bij Ferrari maakt iedereen een Ferrari: van de man die de moeren aandraait, tot de vrouw die de WC schoonmaakt. Daardoor zijn de mensen stuk voor stuk trots op hun bedrijf."

Dichterbij huis is Peter Bakker, topman van TNT Post, een goed voorbeeld van een inspirerend leider. Geert-Jan: "Dat de core business van het

bedrijf bestaat uit post bezorgen, daar kan hij niks aan veranderen. Maar hij doet daaromheen een heleboel dingen die TNT onderscheiden van de grote massa. Zo houdt hij zich intensief bezig met het World Food Programme, laat hij alle bedrijfsauto's op elektriciteit rijden en stelde hij mensen en kantoren beschikbaar voor de hulpverlening aan Haïti. Door dit soort acties maakt hij dat zijn mensen trots zijn op hun bedrijf en daar graag bij willen horen."

Van moeten naar willen

Ludo: "Zodra je als mens iets graag wilt, bestaat 'moeten' niet meer. En dat biedt een enorme vrijheid. Elk mens heeft de keuze in het leven om iets wel of niet te doen. Elke dag opnieuw. Of dat nu studeren is, verhuizen, trouwen... Zelf ben ik zestien keer opnieuw begonnen in het leven. Met meer en minder succes. Soms verdiende ik veel geld en soms verloor ik nog meer. Maar ik aan-

vaardde de consequenties, omdat zij het gevolg waren van mijn eigen vrije keuze."

Geert-Jan: "Medewerkers die hun eigen keuzes maken, hebben van hun managers geen controle nodig, maar vooral vertrouwen. In bedrijven waar mensen vorm geven aan wat ze zelf belangrijk vinden, zijn managers vooral facilitators. Zij scheppen de voorwaarden waaronder de medewerkers zich optimaal kunnen ontplooiën."

Ludo: "Het bedrijf E-Office van Roland Hameeteman werkt volgens dat principe. Daar krijgen de medewerkers een bepaalde hoeveelheid tijd en geld om een bepaalde opdracht naar eigen inzicht uit te voeren. Zo creëer je succesvolle organisaties, waarin mensen zich in alle vrijheid kunnen ontwikkelen en met plezier werken. Voor zulke mensen is werk geen straf of een manier van overleven, maar een levensvulling. Een manier om te worden wie ze echt zijn." □

Ludo Daems: 'Stel jezelf voortdurend de vraag: waar word ik blij van?'

Ludo Daems

'Passie is wie je bent, Handleiding voor persoonlijke groei' door Ludo Daems en 'Wat beweegt mensen? De volgende stap naar een inspirerende organisatie' door Geert-Jan van der Sangen is te koop voor de lezers van MoveMens. Stuur een e-mail naar info@movemens.nl.

De prijs is € 24,90 (Passie is wie je bent) en € 20,- (Wat beweegt mensen?). Prijzen zijn inclusief BTW en exclusief verzendkosten.

